

Kwaliteitsplan

{Projectnaam}

Versie {versienummer}

Datum {datum}

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
•	1.1 Over dit document	5
•	1.2 Doelgroep	5
•	1.3 Kaders	5
•	1.4 Uitgangspunten	6
•	1.5 Relatie met andere documenten	6
•	1.6 Leeswijzer	6
2	Kwaliteitsmaatregelen voor producten	7
3	Kwaliteitsmaatregelen voor processen	8
	Bijlagen	9
•	A Terminologie en afkortingen	9
•	B Kwaliteitsaanpak ICTU Software Realisatie	9

Revisiehistorie

Versie	Auteur	Datum	Status	Opmerkingen
{versie}	{naam}	{datum}	{concept/definitief}	{opmerkingen}

Vereiste goedkeuringen

Functie/rol	Naam	Datum	Versie
Projectleider ICTU	{naam}	{datum}	{versie}
Projectleider opdrachtgever	{naam}	{datum}	{versie}
Product owner	{naam}	{datum}	{versie}

Verzendlijst huidige versie

Naam	Organisatie	Functie/rol
{naam}	{opdrachtgever}	Projectleider
{naam}	{opdrachtgever}	Product owner
{naam}	ICTU	Projectleider
{naam}	ICTU	Software delivery manager

Template versie

Versie 1.3.1-build.9, 29-08-2019

1 Inleiding

1.1 Over dit document

Kwaliteitsmanagement is gericht op het borgen dat het projectresultaat voldoet aan de kwaliteitseisen van de opdrachtgever en andere belanghebbenden. Tegelijkertijd bevordert het de efficiëntie en effectiviteit, en daarmee de doorlooptijd, van het project. Alle betrokkenen in en bij het project dragen bij aan de kwaliteit van producten en processen. De ICTU-projectleider is verantwoordelijk voor het opleveren van een eindresultaat dat voldoet aan de afgesproken kwaliteitseisen.

De Kwaliteitsaanpak ICTU Software Realisatie (zie bijlagen) ligt ten grondslag aan dit kwaliteitsplan en vereist dat projecten continu voldoen aan de kwaliteitseisen.

M02: Continu voldoen aan kwaliteitsnormen

Producten voldoen zo snel mogelijk vanaf de start van een project aan de door het project en projectorganisatie vastgestelde kwaliteitsnormen. De kwaliteit van producten die nog niet zijn afgerond of nog niet aan de normen voldoen, wordt door het project bewaakt. Herstel van de kwaliteit wordt planmatig opgepakt.

Dit kwaliteitsplan beschrijft in nader detail op welke wijze invulling wordt gegeven aan de maatregelen uit de Kwaliteitsaanpak, waar afwijkingen van toepassing zijn en benoemt eventuele aanvullende kwaliteitsmaatregelen. Het kwaliteitsplan wordt gedurende de voorfase van een softwareontwikkelproject opgesteld en heeft betrekking op de realisatiefase van het project.

De opdrachtgever en de ICTU-projectleider accorderen dit kwaliteitsplan. Omdat de maatregelen invloed kunnen hebben op de backlog, zal de product owner het kwaliteitsplan ook accorderen.

1.2 Doelgroep

{Doelgroep van dit document}

1.3 Kaders

De volgende kaders zijn van toepassing op het projectresultaat:

Volgnummer	Kader
K01	ISO/IEC 27001:2005, ISO/IEC 27001:2013, 27002:2007, VIR, VIR-BI en BIO:2017 voor het inrichten en beheren van informatiebeveiliging in brede zin.
K02	WCAG2.1 (Web Content Accessibility Guidelines) voor eisen met betrekking tot toegankelijkheid
{volgnummer}	{kader}

1.4 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing op dit document:

Volgnummer	Uitgangspunt
U01	{uitgangspunt}
U02	{uitgangspunt}
U03	{uitgangspunt}
{volgnummer}	{uitgangspunt}

1.5 Relatie met andere documenten

{Relatie met andere documenten}

1.6 Leeswijzer

Wat staat waar in dit kwaliteitsplan?

2 Kwaliteitsmaatregelen voor producten

Blablabla.

3 Kwaliteitsmaatregelen voor processen

Blablabla.

Bijlagen

A Terminologie en afkortingen

De onderstaande tabel bevat afkortingen en termen die regelmatig voorkomen in ICTU-documentatie.

Term/afkorting	Toelichting
actor	Persoon die of extern systeem dat een handeling verricht op het systeem.
authenticatie	Vaststellen van de identiteit van een actor.
autorisatie	Aan een actor toegekende rechten.
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
DoD	Definition of Done
DoR	Definition of Ready
GFO	globaal functioneel ontwerp
IPO	intern projectoverleg
ISR	ICTU Softwarerealisatie
Jira	Tool om use cases, user stories, logische testgevallen en issues vast te leggen.
KPI	key performance indicator
Minimum Viable Product	De eerste versie van een product of dienst, die zo vroeg mogelijk wordt uitgerold naar de opdrachtgever. Het bevat net voldoende functionaliteit om het gestelde doel te behalen, en niet meer dan dat.
MVP	Minimum Viable Product
OTAP	Ontwikkel, Test, Acceptatie, Productie
PID	projectinitiatiedocument
PSA	projectstartarchitectuur
PvE	programma van eisen
use case	Een afgebakende eenheid van interactie tussen een actor en het systeem.
VIR	Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst
VIR-BI	Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst Bijzondere Informatie

B Kwaliteitsaanpak ICTU Software Realisatie

Met de verregaande automatisering en digitalisering wordt software meer en meer belangrijk, ook binnen de overheid. Naast het op orde hebben van zaken als licenties van standaardsoftware, ligt er een uitdaging als het gaat om de ontwikkeling van maatwerksoftware. Projecten waarin software wordt ontwikkeld of onderhouden kampen nog vaak met vertraging, budgetoverschrijding of een eindresultaat met te lage kwaliteit. Zo concludeerde de commissie-Elias bijvoorbeeld in haar eindrapport: 'De

Rijksoverheid heeft haar ICT (Informatie- en communicatietechnologie)-projecten niet onder controle'.

Eén van de fundamentele problemen is dat de risico's die inherent zijn aan softwareontwikkeling door organisaties nog onvoldoende worden erkend en gemitigeerd. Dit terwijl de risico's bij de ontwikkeling van maatwerksoftware, binnen het ICT-domein, inmiddels algemeen bekend zijn en er ook voor veel risico's passende maatregelen bestaan.

ICTU werkt sinds 2010 met de agile softwareontwikkelaanpak Scrum en heeft deze aanpak aangevuld en uitgebreid om zoveel mogelijk de kans op die risico's te verminderen. Denk hierbij aan geautomatiseerde regressietesten om het risico op fouten bij nieuwe opleveringen van de software (die bij Scrum elke twee of drie weken plaatsvinden) te voorkomen. Een ander voorbeeld is het zeer frequent – meerdere keren per uur - geautomatiseerd rapporteren over de kwaliteit van de software om zogenaamde 'technische schuld' te voorkomen.

Met behulp van de ICTU Kwaliteitsaanpak Software Realisatie heeft ICTU samen met andere overheden inmiddels enige tientallen projecten succesvol uitgevoerd. ICTU wil deze aanpak graag aanvullen met de ervaringen en geleerde lessen van andere organisaties en deze overdraagbaar maken en breder uitdragen. Daarom stelt ICTU deze kwaliteitsaanpak ter beschikking aan andere partijen en overheden die zelf maatwerksoftware ontwikkelen of dit laten doen.

De kwaliteitsaanpak heeft drie doelstellingen:

- 1 Opdrachtgevers helpen bekende risico's bij softwareontwikkeling, zoals technische schuld, vertraging en defecten, zo veel mogelijk te voorkomen.**
- 2 ICTU helpen om software te ontwikkelen die de missie van ICTU, namelijk bijdragen aan een betere digitale overheid, ondersteunt.**
- 3 De overheid als geheel helpen bij het zo goed mogelijk ontwikkelen van software.**

De kwaliteitsaanpak zelf is geformuleerd in de vorm van maatregelen die elke software-ontwikkende organisatie kan treffen om risico's van softwareontwikkeling te mitigeren en de kans op succesvolle softwareontwikkeling en -onderhoudsprojecten te vergroten. De maatregelen zijn beschreven in algemene termen; waar van toepassing is ook de ICTU-specifieke invulling van de maatregel telkens separaat bijgevoegd.

De beschrijving van de kwaliteitsaanpak is gebaseerd op de huidige aanpak van softwareontwikkeling en -onderhoud bij ICTU. De kwaliteitsaanpak evolueert op basis van praktijkervaringen bij ICTU en bij andere organisaties.

